

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Contritionis motiua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

DE NIQVE firmitatum etiam propositum adesse debet vitam tuam emendandi, & omnia præcepta legis diuinæ Ecclesiæ, & quæ status tui sunt propria custodiendi nullo prætermissio, quod grauis culpæ te reum constitueret: etiam si hoc nomine quemuis laborem, & incommodum temporale subiturus esses. Et quamuis opus non sit, huiusmodi comparationes facere: expedit tamen eas facere, vt certior sis de tui propositi firmitate circa ea, quæ ordinariè occurrunt. Nec opus est exprimere v.g. etiam si afficiar ignominia, aut fortunæ bonis spolier, aut vitam amittam, quemadmodum Martyres: tale peccatum non admittam. Expedit tamen expressè dicere: quamuis iterum occurrat mihi occasio, tentatio, quæ nuper me superauit non patiar me iterum superari. Nam *primum* natura ipsa includitur in Contritione; neque est cur ea exprimendo, qui imbecilles sunt, periculo exponantur titubandi, si tales faciant comparationes: *Secundum* verò magni momenti est, vt præsens resolutio firmitior sit, quàm præcedens: statuendo nunc, difficultatem omnem superare, ac deuorare, quæ causâ fuit præcedentis lapsus.

*Proposita
vera non
semper effi-
cacia.*

*Eadem pro-
posita requi-
runtur ad
Attritio-
nem.*

NON tamen existimandum est, proposita non fore vera & sufficientia, ad Contritionem & Confessionem, propterea quòd in eorum executione postea deficias: possunt enim hæc duo esse simul: vt aliquid firmiter apud te constituas, innixus diuinæ gratiæ: sed in executione deficias, ob tuam debilitatem. Illud quoque aduertendum: omnia prædicta proposita non solum ad Contritionem, sed etiam ad veram Attritionem esse necessaria: hoc enim solum interest, quod Contritionis sint ex amore, Attritionis verò ex timore.

§. 2. *Contritionis motiua.*

SVPEREST doloris peccatorum motiua indicare. nam licet is dolor sit donum DEI: procurandus tamen est nobis aliquibus considerationibus, ad eum impetrandum efficacibus. ne nobis obijciat DEVS, quod dixit per Ieremiam: *ahullus est qui agat penitentiam super peccato suo, dicens: quid feci* ingredi intra te ipsum, si vis ad perfectam tuorum peccatorum Contritionem impelli & reuocans ea in memoriam, vt magis erubescas, dicas tibi ipsi, QUID FECI, cum peccaui? quid contra Creatorem meum feci? quid contra meum Redemptorem? quid contra meam animam? quid contra proximos? & quid contra omnem Creaturam?

a Ierem. 3. 6.

I.
*Peccatum
Creatorem
offendit.*

Et incipiens à primo: dic tibi ipsi quid ego feci contra meum Creatorem qui tanta pro me fecit? ipse me ex nihilo creauit, & ego ipsum pro nihilo offendi; ipse me ad suam imaginem & similitudinem fecit, ego imaginem illam deleui, ac dæmonis similitudinem indui; ipse mihi potentias & sensus largitus est, vt ei seruirem, & ego eisdem abusus sum, vt

eum

cum offenderem: Mundum hunc visibilem pro me creauit, & ego, quantum in me fuit, totum contra illum conuertri. Hæc feci contra meum Creatorem. sed quid contra meum Redemptorem, qui tanta fecit ac perpeffus est in mei gratiam? quid mea gula intemperantia feci, nisi Redemptori meo fel & acetum iterum propinare? quid mea superbia, feci, nisi eiusdem caput spinis iterum pungere? quid proprio mei amore, nisi lancea latus eius aperire? quid furtis & concupiscentijs meis, nisi dorsum eius flagellis lacerare? quid prauis meis desiderijs & actionibus, nisi pedes & manus eius clauis transfigere, meisq; peccatis iterum crucifigere Filium Dei?

QVOMODO autem exprimere sciam, quid contra meipsum fecerim? animam enim meam culpa occidi, gratiaque & charitate expoliaui; DEI amicitiam perdididi, & cœlestem hæreditatem; feci meipsum Diaboli mancipium, & in perpetuum inferni carcerem me conieci: quis maiori me odio habuit, quã ipsemet me oderim. O quis crudelis aded meus fuit inimicus, atque ipsum meum peccatum. O me miserum QUID FECI?

QVID etiam feci contra meos proximos? Nam alios temporalibus bonis per fraudem spoliaui, alijs per murmuraciones honores detraxi; alij, ob scandala illis à me data, animæ vitam perdiderunt; alij per iram meam, corporis damnum subierunt. Denique peccatis meis matrem meam Ecclesiam contristauit; iustos fratres meos afflixit; Angelos pacis ad planctum prouocauit; &, quod in me fuit, creaturas feci proditrices, dum eis sum vsus contra communem Creatorem. Si itaque tantum est malum, quod perpetravi, quid faciam, vt illud dissoluam? quomodo Creatorem meum placabo? Redemptori meo reconciliabor? quid faciam, vt amissa recuperem, & proximis, quod male illis abstuli reddam? Scio quid faciam, ibo cum b *Maria Magdalena ad pedes Iesu Christi Domini mei*, facti mei pœnitentia ac dolore cor meum ibi conteram; lacrymarum torrentes, propterea, quod ipsum offenderim, affundam: & ad pedes Ministri eius omnes meas culpas aperiam; meque omnino ei subijciam, vt, quæcunque in earum satisfactionem ille mihi iniunxerit, subeam: per quod medium de misericordia Domini mei confido, quod gratia sua dignabitur totum damnum dissoluere: quod mea ego culpa contraxi.

HINC in modum seruens illa pœnitens peccata sua ad CHRISTI pedes defleuit. de qua Sanctus Gregorius: *considerauit quod fecit, & noluit moderari quid faceret*. Viua enim eorum, quæ fecerat, consideratio eam impulit, vt extraordinarijs illis, quæ refert Euangelium, medijs, ea, quæ fecerat, dissolueret: quemadmodum ad finem primi Tractatus indicauimus.

EXTOLLAMVS adhuc quatuor has considerationes quatuor alijs, quas indicat S. Bernardus his verbis: cogita in DEO tuo quatuor hæc occurre-

2.
Redemptorem.

3.
Animam propriam.

4.
Proximos.

Creaturas.

b Luc. 7. 12.

Homil. 2. in Euang.

Serm. 16. in
Cant.

re, quòd sc. sit CREATOR, quòd sit BENEFACTOR, quòd sit PATER, &
DOMINVS. Ad omnia reus es, plange per singula. Ad primum & vltimum
respondeat timor tuus: ad duo media pudor. PATER sanè non metuitur,
cùm pater sit: Patris enim est misereri semper & parcere. Et si percutit, vir-
ga non baculo percutit; & cùm percussit, sanat. paterna vox est: percutiam
& ego sanabo. Non est proinde, quod à patre formides, qui etsi quandoque
feriat, vt emendet; nunquam tamen, vt vindicet. At verò cogitantem, quòd
PATREM offenderim, est certè quod pudeat: etsi non quòd terreat. Volun-
tariè genuit me verbo veritatis, non stimulo carnalis cupiditatis excussit,
quemadmodum genitor carnis meae. Deindè etiam nò pepercit vnigenito,
pro sic genito. Ita ipse quidem patrem se exhibuit mihi, sed non ego me illi
vicissim filium. Quanam fronte attollo iam oculos ad vultum patris tam
boni, tam malus filius? Pudet indigna gessisse genere meo, pudet tanto patri
vixisse degenerem *e Exitus aquarum deducite oculi mei: d operiat confusio faciè
meam, vultum meū pudor suffundat, occupetque caligo. e Deficiat in dolore
vita mea, & anni mei in gemitibus. Proh pudor, f quem fructum habui, in quibus
nunc erubescō! si g in carne seminavi; de carne, non metam nisi corruptionem: si in
mūdo, & h ipse transit & concupiscētia eius. Quid? caduca, vana, & propè nulla;
& quorū finis mors est. infelix & insanus præferre non erubui æterni Patris
amori & honori! Cōfundor, cōfondor audire: i si ego Pater: ubi est honor meus?
Sed & si Pater nō esset: obrueret me beneficijs. Instaurat aduersū me testes
(vt alia innumera taceam) huius corporis victū, & vsum temporis huius, &
super omnia sanguinè dilecti filij clamantem de terra. Pudet ingratitudinis:
quanquam ac confusions cumulum, arguar etiam k reddidisse mala pro bonis
& odiū pro dilectione. Minimè quidē mihi à BENEFACTORE, sicut nec à pa-
tre timendum. Verus quippè beneficus est, dans affluenter, & non impro-
petans. Non improperat dona quia dona sunt: & beneficia sua mihi dedit
non vendidit. Denique sine penitentia sunt dona eius. At quātò de illo be-
nignius; tantò de me indignius sentire cogor. Erubescē & dole nihilomi-
nus anima mea quoniam etsi illum non repeterè & non improperare de-
cet: nos tamē omninò dedecet ingratos immemores que extitisse. Heu, quid
vel nunc tandem retribuam Domino pro omnibus, que retribuit mihi? Quod si
segnior fortè suas partes minus exequitur pudor: timor sanè excitetur in
adiutorium. EXCITETVR, vt EXCITET. Sepone parum pia vocabula
benefactoris & patris, atque ad austeriora conuertere. Nempè qui legitur
m Pater misericordiarum & DEVS totius consolationis: Legitur nihilo-
minus: n DEVS vltionum Dominus. Legitur: o DEVS iudex iustus & fortis.
Legitur: p terribilis in consilijs super filios hominum. legitur DEVS Zelans.
Quòd pater est, quòd beneficus est, tibi est: quòd Dominus ac creator, sibi.*

Etenim

Etenim propter semetipsum fecit omnia, scriptura teste. Qui ergò, quòd tuum est, tibi defendit ac seruat: putas & pro se aliquando non celabit! putas sui non requireret principatus honorem? q̄ *Propter hoc irritauit impius Deum, quia dixit in corde suo, non requireret.* Et quid est in corde tuo dicere, non requireret, nisi non metuere, quòd requirat? Sed requireret vsque ad nouissimū quadrantem: requireret & *retribuet abundanter facientibus superbiam.* Requirit à redempto seruitium, honorem & gloriam ab eo, què psalmauit. Esto quòd dissimulet pater, ignoscat beneficis: sed nò **DOMINVS** & Creator. Et qui parcat filio, non parcat figmento, nò parcat seruo nequā. Pensa; cuius sit formidinis & horroris, tuum atque omnium contempnissimè factorem, offendisse **DOMINVM** maiestatis. Maiestatis est timeri, **DOMINI** est timeri, & maximè huius maiestatis, huiusque **DOMINI.** Nam si reum regie maiestatis quamuis humanæ, humanis legibus plecti capite sancitum sit, qui finis contemnentium diuinam omnipotentiam erit? tangit montes & fumigant: & tam tremendā maiestatem audet irritare vilis puluisculus, vno leui flatu mox dispergendus, & minimè recolligendus: ille *stimendus est, qui postquā occiderit corpus, potestatem habet mittere in gehennam.* Paveo gehennam, paveo iudicis vultum, ipsis quoque tremendum Angelicis potestatibus. Contremisco ab ira potentis, à facie furoris eius, à fragore ruentis mundi, à conflagratione elementorum, à tempestate valida, à voce Archangeli, & à verbo alpero. Cōtremisco à dentibus bestie infernalis, à ventre inferni, à rugientibus præparatis ad escam: horreo vermem rodentem, & ignem torrentem, fumum & vaporem & sulphur, & spiritum procellarum. Horreo tenebras exteriores. *Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum* vt præueniam fletibus fletum, & stridorem dentium, & manuum pedumque dura vincula: & pondus catenarum prementium, stringentium, vrentium, & cōsummentium? Heu me Mater mea, vt quid me genuisti filium doloris, filium amaritudinis, indignationis & plorationis æternæ! *u cur exceptus genibus, cur lactatus uberibus, natus in combustionē, & cibus ignis?* Hucusque S. Bernardus, qui non minus eleganter, quàm piè hortatur nos ad considerationem eorum, quæ filialē *timorem* & sanctum *pudorem* in nobis excitent ob Deum offensum, sicut & timorē pœnæ lubeundæ. Nechi timores erunt sicut *x Baculus Elisæ*, qui per manum Giezi superpositus mortuo neq; vocem ei dedit neq; sensum, nam baculus diuini timoris, si cor tuum tãgat, etiamsi propter culpam sis mortuus, excitabit te, vt eam sentias; aperietque os tuum, vt clamans ad Deum, veniam petas de tuis erratis; & oscitare incipies, gratiæque vitam recipere: non enim baculum hunc ponit Giezi, puer Propheta, sed ipsemet Propheta: nec seruorum est timor, sed filiorum, qui virtutem habet ad illos per amorem cum Patre suo reconciliandos.

“
“
q̄ *Psal. 9. 33.*

“
“
r̄ *Psal. 9. 33.*

24.
“
“

“
“
“

“
“
“

“
“
s̄ *Luc. 12. 5.*

“
“
“

“
“
“

“
“
“

“
“
ū *Tob. 3. 12.*

“
“
“

x̄ 4. *Reg. 4.*
31.